

POSTANOWIENIE

26 lutego 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

na posiedzeniu niejawnym 26 lutego 2024 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa B. w H.

przeciwko A. G.

o zapłatę,

na skutek skargi kasacyjnej A. G.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie

z 12 sierpnia 2021 r., VI ACa 559/20,

1. **odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania ,**
2. **zasądza od pozwanej na rzecz powoda koszty postępowania kasacyjnego w kwocie 7500 (siedem tysięcy pięćset) zł z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas po upływie tygodnia od dnia jego doręczenia zobowiązanemu do dnia zapłaty.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 11 października 2018 roku Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie zasądził od pozwanej A. G. na rzecz powoda B. z siedzibą w H. kwotę 2 730 041,40 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, z ograniczeniem odpowiedzialności pozwanej do należącego do niej udziału 1/2 części we współwłasności bliżej opisanej nieruchomości położonej w miejscowości W.

Apelacja pozwanej została oddalona wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 12 sierpnia 2021 r. Pozwana wniosła skargę kasacyjną, opierając wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania na przyczynie kasacyjnej objętych art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia przysługującym od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji, służącym ochronie interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa, wkład Sądu Najwyższego w rozwój orzecznictwa i nauki prawa oraz eliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu nieważnym lub orzeczeń oczywiście niezgodnych z prawem. Stosownie do 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w razie wykazania przez stronę, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Z punktu widzenia funkcji oraz założeń skargi kasacyjnej jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia, rolą „przedsądu” jest wstępna selekcja skarg pod kątem spełniania wymienionych wyżej kryteriów (przyczyn kasacyjnych) kwalifikujących skargę do jej przedstawienia Sądowi Najwyższemu w celu merytorycznego rozpoznania.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania pozwana wskazała na istotne zagadnienie prawne dotyczące kwestii, czy zgodne z art. 536 § 1 i 2 k.c. są postanowienia umowy (w tym umowy franchisingowej) pozwalające sprzedawcy na jednostronne i dowolne ustalenie w przyszłości cenników, wiążących kupującego, zobowiązanego na podstawie tej umowy do kupowania u kontrahenta towarów po cenach zgodnych z cennikiem lub obliczonych na podstawie takiego cennika.

W nawiązaniu do tak sformułowanej przyczyny kasacyjnej należy przypomnieć, że istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest problem nowy i dotychczas niewyjaśniony, dotyczący ważnego abstrakcyjnego zagadnienia jurydycznego, którego rozstrzygnięcie przez Sąd

Najwyższy, przy okazji rozpoznania skargi kasacyjnej, przyczyni się do rozwoju orzecznictwa oraz będzie miało znaczenie nie tylko dla tej konkretnej, jednostkowej sprawy, ale także dla innych podobnych spraw. Skarżący powinien sformułować to zagadnienie w sposób przyjęty przy przedstawianiu przez sąd powszechny zagadnienia prawnego do rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy; przedstawić pogłębiony wywód prawny uzasadniający zgłoszone wątpliwości, wykazać zasadność preferowanego sposobu jego rozstrzygnięcia, a także wadliwość rozwiązania przez Sąd drugiej instancji postawionego problemu prawnego w sposób rzutujący na wynik sprawy.

Przedstawione we wniosku zagadnienie nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia tej sprawy, skoro oparto je na twierdzeniach pozostających w oderwaniu od ustaleń faktycznych i ocen prawnych Sądu Apelacyjnego. Z uzasadnienia zaskarżonego wyroku wynika bowiem, wbrew twierdzeniom skarżącej, że zgodnie z zawartymi przez powoda z „T.” sp. z o.o. spółką komandytową z siedzibą w W. (dłużnikiem osobistym powoda) umowami o współpracy i dostawie paliw w sieci partnerskiej B. z 4 czerwca 2012 r. i z 5 czerwca 2012 r., powód jako dostawca, zobowiązał się dostarczać nabywcy paliwo samochodowe w cenie dostawy aktualnie obowiązującej w dniu dostawy, która miała być ustalana w oparciu o cenę hurtową B. z godz. 0.00 (w złotych polskich za m³ nalewaka samochodowego w dniu dostawy), pomniejszoną o 0,02 zł netto za każdy litr dostarczonego paliwa, a informacje o aktualnej cenie hurtowej miały być publikowane na stronie internetowej B.. Sąd Apelacyjny nie zgodził się ze stanowiskiem strony pozwanej, że umowy te pozwalały na jednostronne kształtowanie cen paliw dostarczanych przez dostawcę, podkreślając, że od oznaczenia ceny według swobodnego uznania należy odróżnić postanowienie, że ostateczna cena zostanie określona przez odwołanie do cennika sprzedawcy obowiązującego w czasie wykonania umowy, jeżeli jest to zwykły cennik obowiązujący także innych potencjalnych nabywców, co wiąże się z elementem obiektywizacji związanej z działaniem mechanizmów rynkowych. Sąd Apelacyjny zważył także, że zgodnie z art. 536 § 1 i 2 k.c. umowa może być uznana za skutecznie zawartą i wiążącą, mimo że strony nie dookreśliły wysokości ceny, a jedynie wskazały podstawy umożliwiające jej ustalenie w przyszłości, przy czym

podstawy do ustalenia ceny mogą być określone na podstawie czynników, które są nieznane w dacie zawarcia umowy, a – w ocenie tego Sądu - w rozpoznawanej sprawie takim czynnikiem była niewątpliwie cena ropy na rynkach światowych, należne podatki, opłaty itp. W orzecznictwie Sądu Najwyższego także wskazuje się, że podstawą do ustalenia ceny, w określony przez art. 536 § 1 k.c. sposób, mogą być okoliczności istniejące w chwili zawarcia umowy oraz takie, które mogą wystąpić w przyszłości. Przepis art. 536 § 1 k.c. nie limituje tych elementów; z tego względu w praktyce można spotkać różne, szczegółowe klauzule umowne w tym przedmiocie np. ustalenie wysokości ceny według cennika, według wartości materiałów i robocizny, także "po kursie dnia", według ceny giełdowej itp. (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 25 czerwca 2008 r., III CSK 20/08). O ustaleniu w umowie ceny nie musi przesądzać wyłącznie kwotowe wskazanie konkretnej jej wysokości, lecz wystarczy konkretne, jednoznaczne i stanowcze wskazanie podstaw do ustalenia ceny (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 2 grudnia 2004 r. V CK 291/04). Dokonując oceny, że wynikający z przedmiotowych umów sposób ustalenia ceny paliwa spełniał kryteria wskazane w art. 536 § 1 i 2 k.c., który to przepis ma zastosowanie także do umów dostawy na podstawie art. 612 k.c., Sąd Apelacyjny uwzględnił przywołane poglądy orzecznictwa aprobowane także w doktrynie, a argumentacja przedstawiona we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie wskazuje na potrzebę kolejnego odniesienia się do przedstawionej tematyki przez Sąd Najwyższy na gruncie niniejszej sprawy.

W tym stanie rzeczy orzeczono, jak w sentencji. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i § 1¹ k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c., a także § 2 pkt 8 i § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1964 z późn. zm.)

[SOP]

[a!]

